Nou informe d'Educo

ANAR AL MENJADOR ESCOLAR MILLORA EL RENDIMENT ACADÈMIC EN LLENGUA, LECTURA I MATEMÀTIQUES, SEGONS EDUCO

- **L'evidència científica apunta que també redueix les desigualtats i la inseguretat alimentària.**
- **L'ONG confirma en un estudi els beneficis del menjador escolar universal i gratuït a partir de les constatacions recollides en 45 publicacions científiques de 10 països de l'OCDE.**

FOTOGRAFIES AQUÍ
INFORME AQUÍ

3 de novembre de 2026.- L'ONG d'infància i educació Educo presenta l'informe *El menjador també educa. Evidències i propostes per a un migdia universal, gratuït i equitatiu*. L'acte de presentació es duu a terme aquest matí a l'Espai Bertelsmann de Madrid, i hi assistiran representants de la societat civil, del món polític, docents i especialistes en educació.

El nou informe d'Educo és, principalment, una revisió sistemàtica de 45 publicacions científiques de 10 països de l'OCDE en què s'analitza aquest espai des de diverses perspectives. «L'informe confirma allò que **a Educo fa anys que constatem a través de la nostra intervenció i que expliquem a les nostres publicacions**: el **menjador escolar** és molt **més que alimentació**. Les investigacions acadèmiques realitzades en altres països demostren que, amb els recursos adequats, pot tenir un paper clau en l'educació dels infants i adolescents, en la reducció de les desigualtats i en el benestar de la infància», explica Guiomar Todó, directora general adjunta d'Educo. L'ONG fa més d'una dècada que concedeix beques menjador als infants que no han obtingut cap ajuda pública, alhora que treballa amb els centres educatius perquè aquest espai formi part del projecte pedagògic.

L'informem que les seves dades són tractades, en qualitat de responsable del tractament, per la Fundació Educació i Cooperació (Educo), amb domicili a C/ Guillem Tell, 47, 08006 Barcelona (contacte del DPD: dataprotection@educo.org), amb la finalitat de gestionar la seva vinculació amb la nostra entitat i oferir-li informació relacionada amb la seva activitat. Pot exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició i altres mitjançant correu electrònic a dataprotection@educo.org. Pot consultar la política de privacitat completa a https://www.educo.org/politica-de-privacitat. Si vol deixar de rebre les nostres comunicacions, pot enviar un correu electrònic anmedia@educo.org.*

Rendiment acadèmic

Una de les principals conclusions a què arriba aquesta nova anàlisi d'Educo és que anar al menjador escolar té **efectes positius en el rendiment acadèmic** i pot millorar els resultats en **llengua** i **lectura**. Per exemple, un estudi realitzat a Dinamarca va mostrar que l'alumnat que anava al menjador llegia més ràpid i resolia correctament més exercicis, una millora equivalent entre l'11% i el 25% del progrés esperat al llarg de tot un curs escolar. Altres estudis apunten a millores en l'assignatura de **matemàtiques**, així com en la **concentració** i l'**atenció** en general. No només això: també pot influir en els **sous** que rebin els alumnes en el futur. Un informe realitzat a Suècia va mostrar que anar al menjador durant l'etapa de Primària podria **incrementar** en un 3% els **ingressos** que rep l'alumnat en la **vida adulta**. «Per aconseguir totes aquestes millores, és necessari que els infants assisteixin al menjador durant diversos anys. A més d'aquests beneficis, els estudis analitzats demostren allò que la nostra experiència als centres educatius ens diu des de fa temps: que **l'assistència al menjador i a l'espai del migdia permet aprendre moltes altres coses**, com ara habilitats socials i hàbits d'alimentació i higiene», afegeix Guiomar Todó. Això ho demostra una investigació duta a terme a Noruega, en què el professorat descrivia com **el temps de l'àpat oferia oportunitats per aprendre a esperar el torn, compartir, demanar les coses amb cortesia o tenir en compte els altres**.

Alimentació

L'**evidència internacional assenyala que, quan el menjador és gratuït**, es redueixen els problemes d'**inseguretat alimentària dels infants de llars amb rendes baixes**. Principalment, perquè se'ls garanteix l'àpat a l'escola i també perquè la família s'estalvia els diners que destinava al menjador i els pot utilitzar per comprar aliments per a la llar o per cobrir altres despeses imprescindibles. Una investigació duta a terme als Estats Units va mostrar que, als estats on les famílies no havien de pagar el menjador, hi havia un 12%

L'informem que les seves dades són tractades, en qualitat de responsable del tractament, per la Fundació Educació i Cooperació (Educo), amb domicili a C/ Guillem Tell, 47, 08006 Barcelona (contacte del DPD: dataprotection@educo.org), amb la finalitat de gestionar la seva vinculació amb la nostra entitat i oferir-li informació relacionada amb la seva activitat. Pot exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició i altres mitjançant correu electrònic a dataprotection@educo.org. Pot consultar la política de privacitat completa a https://www.educo.org/politica-de-privacitat. Si vol deixar de rebre les nostres comunicacions, pot enviar un correu electrònic anmedia@educo.org.*

menys d'inseguretat alimentària en comparació amb la resta. En un altre estudi realitzat a Portugal, les famílies entrevistades consideraven que els àpats escolars gratuïts eren determinants per alleujar el pressupost destinat a l'alimentació. «A Espanya, gairebé mig milió d'infants i adolescents no poden menjar proteïna cada dos dies (el 5,6% del total). Si el menjador fos universal i gratuït, és a dir, si tots els infants, independentment de la situació econòmica de les seves famílies, hi poguessin assistir sense pagar res, aquesta xifra podria reduir-se considerablement», afirma la directora general adjunta de l'ONG.

Equitat educativa

L'informe també recull investigacions realitzades a Portugal, Noruega i el Regne Unit que mostren que molts infants i adolescents de llars vulnerables queden fora del menjador escolar perquè els **ingressos familiars superen els llindars establerts**. Un altre dels motius per no poder-hi accedir són les **dificultats per presentar la documentació** requerida dins del termini. També hi ha estudis que assenyalen **la vergonya o la por a l'estigma** com una barrera. Segons una enquesta feta a més de mil estudiants de vuit estats dels Estats Units, els qui afirmaven sentir vergonya utilitzaven el menjador un 11% menys de vegades que els qui no en sentien. A Grècia, es van comparar dues maneres de donar suport a l'alimentació dels infants en situació de vulnerabilitat. A un grup de famílies se'ls van proporcionar vals per comprar aliments al supermercat i, a l'altre, se'ls va oferir la possibilitat que els infants assistissin gratuïtament al menjador escolar. Per a les famílies que rebien els vals, l'ajuda estava clarament associada a la necessitat econòmica i algunes van explicar que aquest sistema els generava incomoditat, mentre que l'altre grup valorava positivament l'assistència al menjador. «**La gratuïtat universal redueix les barreres econòmiques, administratives i socials**. Quan el menjador és per a tothom i sense cap cost, tot l'alumnat pot gaudir dels seus beneficis en igualtat de condicions i es garanteix la igualtat d'oportunitats. Així també s'eliminen les **males experiències o l'estigmatització** que pateixen alguns infants que tenen **beques menjador** perquè les seves famílies no en poden assumir el cost», afirma la directora general adjunta d'Educo.

L'informem que les seves dades són tractades, en qualitat de responsable del tractament, per la Fundació Educació i Cooperació (Educo), amb domicili a C/ Guillem Tell, 47, 08006 Barcelona (contacte del DPD: dataprotection@educo.org), amb la finalitat de gestionar la seva vinculació amb la nostra entitat i oferir-li informació relacionada amb la seva activitat. Pot exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició i altres mitjançant correu electrònic a dataprotection@educo.org. Pot consultar la política de privacitat completa a https://www.educo.org/politica-de-privacitat. Si vol deixar de rebre les nostres comunicacions, pot enviar un correu electrònic anmedia@educo.org.*

Benestar, protecció i participació

L'anàlisi aprofundida de la literatura existent demostra que **no qualsevol menjador escolar serveix**. Per exemple, una investigació realitzada al Regne Unit va demostrar els efectes perjudicials de la manca de temps. L'alumnat disposava només d'entre 50 i 70 minuts per dinar, fet que generava **llargues cues** o provocava que **deixessin part del menjar** per disposar de més temps per a l'esbarjo. A més, la **disposició de les taules i les cadires** dificultava que poguessin conversar entre ells. Un altre estudi realitzat a Portugal va assenyalar que, quan no agraden el **gust, l'olor o l'aspecte dels aliments**, l'alumnat buscava **alternatives** o, directament, **deixava de consumir el que se li servia al plat**. D'altra banda, i des d'una perspectiva positiva, un estudi al Regne Unit va mostrar que, com **més alumnat assistia al menjador**, més fàcil era **trobar-se, conversar i compartir** l'àpat amb les amistats. «L'experiència al menjador, el temps dedicat a menjar, el fet que l'espai sigui agradable o sorollós, el gust dels aliments o el tipus d'acompanyament adult són factors fonamentals per generar una sensació de benestar entre l'alumnat; o tot el contrari si no es fa bé», explica Todó.

Finalment, **no s'han trobat investigacions** que analitzin el valor de la **participació** dels infants en les decisions que afecten aquest espai, tot i que les anàlisis realitzades per Educo indiquen que els nens, nenes i adolescents valoren molt positivament poder expressar les seves opinions sobre aquest espai i que aquestes siguin tingudes en compte.

Recomanacions d'Educo

Aquesta nova anàlisi d'Educo torna avalar la principal reivindicació de l'ONG: que a Espanya el **menjador escolar sigui universal i gratuït per a tot l'alumnat**, ja que, juntament amb l'espai del migdia, forma part del seu dret a l'educació. Mentre això no sigui possible, caldria **prioritzar l'accés de tot l'alumnat en situació de vulnerabilitat** i cobrir-ne el **100%**

L'informem que les seves dades són tractades, en qualitat de responsable del tractament, per la Fundació Educació i Cooperació (Educo), amb domicili a C/ Guillem Tell, 47, 08006 Barcelona (contacte del DPD: dataprotection@educo.org), amb la finalitat de gestionar la seva vinculació amb la nostra entitat i oferir-li informació relacionada amb la seva activitat. Pot exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició i altres mitjançant correu electrònic a dataprotection@educo.org. Pot consultar la política de privacitat completa a https://www.educo.org/politica-de-privacitat. Si vol deixar de rebre les nostres comunicacions, pot enviar un correu electrònic anmedia@educo.org.*

del cost. A més, les administracions han de posar el focus en l'**educació secundària**, ja que als instituts públics hi ha una manca de menjadors escolars. Per tot plegat, Educo demana al **Govern central** que lideri aquest compromís amb **més inversió** i una **major coordinació** amb la resta d'administracions. Pel que fa als **governs autonòmics**, que són els responsables de gestionar les beques menjador, l'ONG reclama, entre altres mesures, una **fulla de ruta cap al menjador universal i gratuït**, garantir **ajuts per a l'alimentació durant els períodes no lectius** i assegurar que els **infants i adolescents puguin participar en les decisions** que afecten aquest àmbit.

Beca Menjador Educo

L'any 2013, l'ONG Educo va posar en marxa el programa Beca Menjador Educo. L'organització facilita beques a infants que s'han quedat sense una ajuda pública per accedir al menjador escolar, tot i necessitar-la. D'aquesta manera, se'ls garanteix almenys un àpat complet i nutritiu al dia i poden participar en l'espai del migdia, on continuen aprenent. Durant el curs escolar, el programa es desenvolupa als centres educatius i, durant les vacances d'estiu, a les entitats socials. Des de 2013, Educo ha facilitat **83.000 beques** i **6,6 milions d'àpats**. A més, des del curs 2021-2022, desenvolupa **intervencions socioeducatives als centres educatius** per treballar el conjunt de l'espai del migdia, més enllà del menjador escolar.

Sobre Educo:
Des de fa més de 30 anys, Educo treballa en la defensa dels drets de la infància, especialment del seu dret a rebre una educació de qualitat. Actualment, duem a terme més de 200 projectes en 21 països, en els quals participen més d'1,5 milions d'infants, adolescents i joves. Formem part de l'aliança internacional ChildFund, integrada per 10 organitzacions internacionals i present en 60 països, on dona suport a 36 milions d'infants i a les seves famílies.

Premsa

Vanessa Pedrosa: vanessa.pedrosa@educo.org / Tlf. 626435215
Laura Hurtado: laura.hurtado@educo.org / Tlf. 670621481
María López Vivas: maria.vivas@educo.org / Tlf. 660659172

L'informem que les seves dades són tractades, en qualitat de responsable del tractament, per la Fundació Educació i Cooperació (Educo), amb domicili a C/ Guillem Tell, 47, 08006 Barcelona (contacte del DPD: dataprotection@educo.org), amb la finalitat de gestionar la seva vinculació amb la nostra entitat i oferir-li informació relacionada amb la seva activitat. Pot exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició i altres mitjançant correu electrònic a dataprotection@educo.org. Pot consultar la política de privacitat completa a https://www.educo.org/politica-de-privacitat. Si vol deixar de rebre les nostres comunicacions, pot enviar un correu electrònic anmedia@educo.org.*